

PELGRIMSTOCHTEN

Enkele gedachten

Pelgrimstochten en pelgrims

Dit artikeltje zal vooral gaan over het fenomeen bedevaarten. Of pelgrimstochten. Onder andere aan de hand van onze wandeltocht vanaf Larrasoana in Noord Spanje, de oversteek van de Pyreneeën en enkele etappes van de GR 65, tot aan Navarrenx in Zuid-Frankrijk.

Een lid van onze wandelgroep besloot **de St Jacobsroute te lopen**. Niet naar Santiago de Compostella toe, maar ervan af. Naar zijn eigen huis toe. En wij, de rest van de groep, hebben hem op de etappes **vlak voor en vlak na de Pyreneeën-oversteek** een paar dagen vergezeld.

Als je vanaf Santiago naar huis in Nederland loopt kom je tientallen zo niet honderdtallen pelgrims tegen. Ze lopen je tegemoet.

Wat drijft hun? Hoezo? Waarom?

Een opmerking vooraf. Dit artikeltje is voor 100% gebaseerd op eigen ervaringen. Op persoonlijke indrukken. Volkomen subjectief, dus. Het heeft geen enkele pretentie richting gedegen onderzoek. Wat ook betekent dat als je als lezer na lezing denkt "*wat een onzin*" wij daar geen enkele moeite mee zullen hebben.

Hoezo? Waarom?

Pelgrims liepen vroeger, zeg in de Middeleeuwen, om reden van devotie, vergiffenis van zonden, het verkrijgen van aflat, een belofte nakomen, boetedoening, pure bezieling, een heiligdom willen bezoeken, uit dankzegging, verdieping en bezinning.....

Anno nu gaat een pelgrimstocht vaak samen met belangstelling voor het cultuurhistorische erfgoed onderweg. Of vanwege de fysieke uitdaging. Of om langere tijd in een geheel andere omgeving te verkeren, veelal het liefst in je eentje. Weg van de sleur? Weg van een beginnende dip? Of erger? Weg van een dreigende doodlopende weg in je leven? Om een verlies te verwerken? Spirituele vernieuwing? De aanwezigheid van gelijkgestemden? Of om je op de Camino verbonden voelen met elkaar, omdat je allen dezelfde ervaringen van ontberingen meemaakt en tijdelijk in andere

leefomstandigheden verblijft.

Of om een bepaalde ontwikkeling in je leven vorm te geven? Of juist te voorkomen?

En natuurlijk zijn er nog steeds de religieuze redenen.

Ook mogelijk en volkomen legitiem: om gewoon een leuke lange lekkere route lopen.

De motivaties kunnen heel divers zijn. We hebben talloze en verschillende redenen gehoord.

Boeiend!

Los van de individuele beweegredenen kun je stellen dat pelgrims bewust een scheiding willen aanbrengen tussen hun huidige wandelleven en het leven van voor aanvang van de tocht.

Jaarlijks gaan er 300.000 mensen op pelgrimstocht naar Santiago de Compostella. Zegt men. En zijn dan weken, maanden onderweg. Het onderweg zijn, de weg naar Santiago toe, zeg maar het proces van reizen, lijkt belangrijker te zijn dan het aankomen bij de kathedraal met de relieken van de heilige Jacobus. Het lijkt meer te gaan om de ontmoeting met medebroeders en zusters, om het elkaar helpen en steunen, om verbondenheid te voelen tijdens de reis, om ervaringen te delen met soortgenoten. Een pelgrimage biedt de wandelaar de mogelijkheid te experimenteren met gedrag of (ontdekken van) gevoel waarvoor hij of zij in het "gewone" leven geen mogelijkheden ziet. Of denkt niet te zien. Wat ook kan betekenen dat je pelgrimeert met de insteek van "een paar maanden nergens rekening mee te hoeven houden". Hoe lekker is dat? Of hoe moeilijk is dat?

Vragen stellen. De tijd nemen om vragen durven te stellen. *Behoeftes kunnen uitstellen*. De ruimte mogen ervaren dat een antwoord niet per se à la minute nodig is. Dat je op je pelgrimstocht niet per se vroeg op moet om als eerste op pad te kunnen. Waarom zou je? Hoe lekker is dat? Of hoe moeilijk is dat?

Hoe moeilijk is dat?

Zo te zien onderweg is het best lastig bepaalde verslavingen thuis achter te laten. Zoals het gebruik van je mobiel. Niet meegenomen om de route te lezen maar om je contacten op de hoogte te blijven houden van alles wat je meemaakt op jouw tocht. Inclusief de selfies voor een *instagramable* foto.

Type de zoekwoorden "pelgrimstocht" en "selfie" maar eens in op Google-afbeeldingen. En aanschouw de met twee handen in de lucht zwaaiende pelgrim voor de Iglesia de Santiago in Roncesvalles. Het uitgestraalde narcisme is groter dan de schoonheid van deze kapel.

Zo proberen wij voor onze website al een paar jaar lang een YouTube video te vinden over [de Lycian Way in Turkije](#). Over de schoonheid van het landschap en de weelderige cultuuruitingen in deze

Antieke Streek. Vergeet het! Enkel zwaaiende en beeldvullende hoofden van de “wandelaar” met op de achtergrond nog een piepklein stukje van de Romeinse opgravingen. Tot franje gedegradieerd! Of - helemaal *hot* - enkel de close-ups van een te genieten maaltijd zou het verhaal vertellen van de wandeltocht. *Dit heb ik gegeten! Nou?*

Wat ooit de (ook vaak niet te harden) dia-avond was is nu de instant sociale media.

Volgens Hein Bisterbosch in zijn Pre-master scriptie Religiewetenschappen beschrijven vele auteurs, dat er soms meer aandacht van de pelgrim is voor de elektronische hulpmiddelen dan voor de medepelgrims. “Terughoudendheid in gebruik van de digitale hulpmiddelen op de Camino is zeer aan te raden. Op deze wijze wordt de pelgrim niet afgeleid door beslommeringen vanuit zijn thuissituatie”. De moderne pelgrim blogt, appt en deelt zijn ervaringen op Instagram en Twitter. 'Ze beseffen vaak zelf niet hoe paradoxaal dat is'.

Mocht je daar hulp bij nodig hebben dan kun je tegen een beste prijs ook een digitale detox pelgrimstocht boeken.

“Wandel tijdens deze achtdaagse trip de laatste 100 km van de pelgrimstocht naar Santiago en je ontvangt een "compostela" op het einde als bewijs dat je hem voltooid hebt.”

De commercie

Waar 300.000 wandelaars per jaar langs komen ontstaat vanzelf handel. Variërend van geldklopperij tot goedwillende en gastvrije kleine ondernemers. Die er gelukkig ook zijn.

Handel langs de Camino is al van alle tijden. Onderweg werden en worden allerlei diensten aangeboden: eten, onderdak, souvenirs, prostituees, kerkdiensten en aflaten. Rijke pelgrims huurden vroeger koetsen in, genoten van copieuze maaltijden, hadden voor de mis een plek vooraan in de kerk gereserveerd en hadden vertier in luxueuze hoerenkasten. Voor de gewone pelgrim was er de hooischaar of een grote zaal en een stapel achter in de kerk bij de mis. Ook een fikse syfilis hoorde tot de mogelijkheden. (J. Botman, *de commercie achter de Camino*).

Niets nieuws onder de zon, dus. Net als de publieke verontwaardiging over deze verschillen.

Berucht is ook de Menu Peregrino, oftewel *El menu del horror*. Zielloos. Advies: ga voor 9 - 11 euro

voor het Menu del Dia. Vaak in een restaurant(-je) zonder bord met *“camino welcome”*.

Of neem de pizza's op het plein in St. Jean Pied de Port. Te dun, nauwelijks beleg, aangebrand en duur. Pure geldklopperij. Een ervaring die we steeds vaker in Frankrijk meemaken: slechte service, afnemende kwaliteit, weinig gastvrijheid.

Je kunt er ook voor kiezen zelf te koken in onderkomens waar kookfaciliteiten zijn aangebracht.

We gaan er in dit artikeltje geen zeurstuk van maken maar niet onvermeld blijven mogen de alternatieve routes die de laatste jaren worden ontwikkeld. Zoals [in Portugal](#). Ontwikkeld vanwege de aanwezigheid van een mooier landschap, exquise restaurants of de belangen van individuele entrepreneurs. Met slogans als: *“ontdek de wilde zuid-Franse schoonheid, proef de heerlijke lokale gerechten en wijn, verblijf in romantische dorpjes en voel je verfrist door het gevoel van dit nieuwe schilderachtige pad van Camino de Santiago”*.

Of deze: *Perfect voor mensen op zoek naar de essentie van de Camiño: een mooie wandeling, lekker eten en wijn, het ontdekken van de lokale gewoonten, ontmoeten mede-pelgrims en genieten van de unieke sfeer van dit alles. U zal het niet snel vergeten deze ervaring!*

Hoe lekker is dat? Of hoe vreselijk is dat?

Pelgrimsstokken te koop

Alto del Perdon

Uitloop van de Pyreneeën Ostabat

